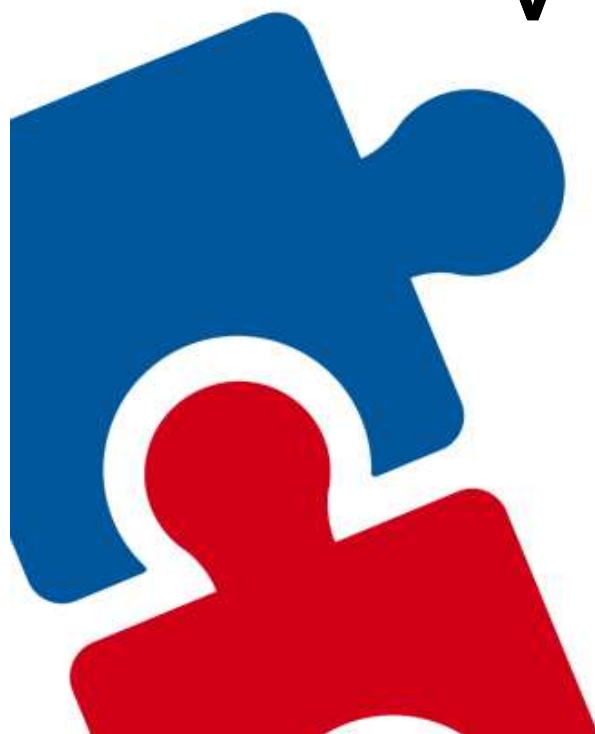

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Sociálně vyloučené lokality v Ústeckém kraji

Krajský úřad Ústeckého kraje
22. dubna 2010

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Pojem sociálního vyloučení

Proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavováni přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku. Proces sociálního vyloučení je primárně důsledkem chudoby a nízkých příjmů, přispívají k němu však také další faktory:

- nízké vzdělání
- špatné životní podmínky
- diskriminace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vznik sociálně vyloučených lokalit

- vznik některých lokalit již před rokem 1989
- většina lokalit vznikla až v průběhu 90. let 20. století (postkomunistická transformace)
- transformace v oblasti bydlení: zánik státního systému přidělování bytů, restituce bytových domů, nekoncepční privatizace, gentrifikací historických center měst

Důvody vzniku vyloučených lokalit v současnosti:

- přirozené sestěhovávání
- vytlačování romských rodin z lukrativních bytů
- řízené sestěhovávání

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Sociálně vyloučené lokality v ÚK

- V Ústeckém kraji je definováno 63 sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žije 20-22 tis. obyvatel.
- města a obce s nejvyšším počtem soc. vyl. lokalit: Děčín (4), Chomutov (3), Jiříkov (4), Litvínov (3), Most (3), Šluknov (3), Ústí nad Labem (4)
- Romové žijící v sociálně vyloučených lokalitách jsou prostorově segregováni od městských aglomerací (např. ul. Dukelská v Chomutově, Předlice v Ústí nad Labem, Chánov), ale na druhé straně se nachází sociálně vyloučené lokality přímo v centrech měst či v panelových sídlištích (např. Trmice, sídliště Mojžíř v Ústí n. L., ul. Kamenná na sídlišti v Chomutově, Litvínov - Janov)

Orientační odhad počtu obyvatel soc. vyloučených lokalit v ÚK

- Při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 se k romské národnosti v ČR přihlásilo 11. 746 osob
- Dle kvalifikovaných odhadů je uváděn počet Romů v ČR pod hranicí 250 tis. osob
- V Ústeckém kraji dle kvalifikovaných odhadů žije kolem 60 tis. Romů, z toho 22 tis. v sociálně vyloučených lokalitách
- Lokality s vysokým počtem sociálně vyloučených obyvatel:
 - Janov u Litvínova - 4.500 ob.
 - Chánov u Mostu – 2.000 ob.
 - Ústí n. L. Předlice – 1.600 ob.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Faktory sociálního vyloučení

- Život v sociálně vyloučené lokalitě má svá specifika a pravidla, ale také příčiny, které mnohdy obyvatelé nejsou sami schopni odstranit. Sociálně vyloučení lidé obvykle nestojí před jedním problémem, ale před komplexem problémů.

Mezi nejzávažnější faktory sociálního vyloučení lze zařadit:

- **nevyhovující bytové podmínky**
- **vysokou míru nezaměstnanosti**
- **nedostatečné vzdělání**

Nevyhovující bytové podmínky

- Ztížený přístup ke kvalitnímu bydlení je jedním z nejzávažnějších negativních projevů sociálního vyloučení. Bytové podmínky jsou v prostředí sociálního vyloučení výrazně horší než běžný standard, často jsou charakterizovány bydlením v nechráněných nájemních vztazích.
- Existuje mnoho důvodů, které vedou k neplatičství. Mezi hlavní patří např. nedoplatky po ročním vyúčtování spotřeby vody a elektřiny, nečekané výdaje, rodina je zadlužená, nějaká forma závislosti člena rodiny.
- V České republice neexistuje zvláštní právní úprava minimálních standardů pro přiměřené bydlení. Schází také podrobná právní regulace sociálního bydlení.

Vysoká míra nezaměstnanosti

- Od začátku 90. let 20. století postupně přišla o zaměstnání drtivá většina dnešních obyvatel sociálně vyloučených romských lokalit. Stalo se tak v důsledku ekonomické transformace. Jedná se o 90 -100 % nezaměstnaných dospělých osob v sociálně vyloučených romských lokalitách.
- příčiny nezaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách:
 - nízká kvalifikace
 - vlastní rozhodnutí jednotlivců
 - vytěsnění z trhu práce
 - zadluženost
 - diskriminace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Míra nezaměstnanosti v ÚK

- Míra nezaměstnanosti k 30.9. 2009 v Ústeckém kraji činila 13 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla k 31.7. 2009 v okresech **Most** (16,3%), **Děčín** (13,7%), **Chomutov** (13,1%). Na jedno pracovní místo v ČR připadá v průměru 11,6 uchazeče. Nejvyšší počet uchazečů na jedno pracovní místo připadá v okresech **Děčín** (59,7 uchazečů) a **Teplice** (44,7 uchazečů).
- **Možná řešení nezaměstnanosti:** veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, podporované zaměstnávání, programy a pracovní místa pro mladistvé, sociální podnikání

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávání

Romové ze sociálně vyloučených lokalit ve velké většině končí pouze absolvováním povinné školní docházky (případně speciální základní školy). Neúspěšnost romských žáků v českém školském systému spojená mimo jiné s následným neuplatněním se na trhu práce přispívá k neustálému prohlubování sociálního vyloučení.

Nástroje inkluzivního vzdělávání:

- přípravné ročníky
- asistenti pedagoga
- dotační titul „Podpora romských žáků středních škol“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Nástroje k předcházení sociálního vyloučení v ÚK

- sociální služby poskytované NNO
 - (26 nestátních neziskových organizací poskytující služby ve prospěch romské integrace)
- terénní pracovníci na obcích
 - 16 terénních pracovníků na obcích
- podpora prostřednictvím dotací
 - dotační program Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny

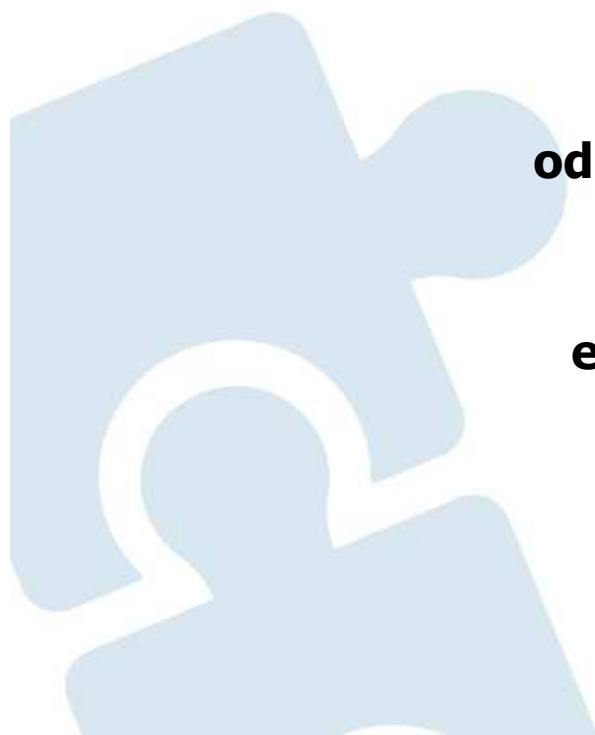

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Děkuji za pozornost

Lenka Balogová
odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Krajský úřad Ústeckého kraje
tel.: 475 657 497
e-mail: balogova.l@kr-ustecky.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz